

VBO9

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2009

**CIRKUS
CIRKÖR**

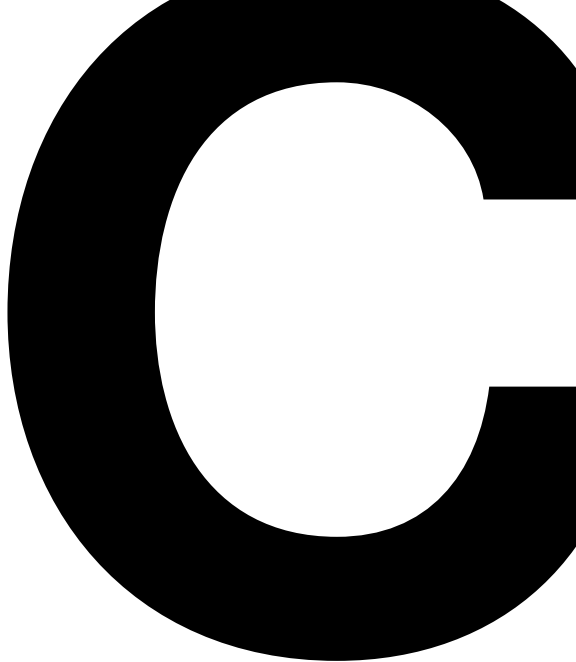
VD HAR ORDET

2009 har varit ett viktigt år för Cirkus Cirkör. Inför året fanns anledning att känna en viss oro. Samtidigt som Cirkus Cirkör sjsätter sin största internationella satsning i sin 14-åriga historia, går världen in i den värsta ekonomiska depressionen på många decennier. Förberedelserna inför en större internationell turné hade pågått sedan ett och ett halvt år tillbaka. Kontakter med svenska myndigheter och samarbetspartners hade knutits. Trailers och annat marknadsföringsmaterial var framtaget. Och förutom mässa- och nätverksbyggande pågick förhandlingar med festivaler, agenter och scener runt om i världen.

Den nya produktionen *Inside out*, som var själva loket i satsningen, hade haft premiär i Lund hösten 2008. Föreställningen hade gått för utsålda hus på flera orter i Sverige. Men skulle den hålla för en internationell satsning – och fanns det en marknad?

Idag vet vi svaret. Det höll och det fanns en marknad. *Inside out* har under 2009 spelats för drygt 70 000 personer i bland annat Finland, Norge, Tyskland, Frankrike, Italien, Moskva, West End i London och kanske den mest prestigefyllda scenen av alla: Brooklyn Academy of Music i New York. Inför utsålda hus och många gånger stående ovationer. Press och inte minst olika sociala medier har fyllts av vittnesbörder som hyllar ett knäppt, underbart och fantastiskt kompani från Sverige, som bjudit på en magisk kväll av meningsfull, livsbejakande scenkonst.

Men *Inside out* har också spelat i Stockholm, under en längre period på Dansens Hus och i slutet av året på Annexet, vid Globen. Till Dansens Hus transporterade Botkyrka Buss in alla Botkyrkas sjundeklassare för att se föreställningen, i ett samarbete med Botkyrka kommun.

Viva la Svezia! Ev-
viva per gli Abba,
per l'Ikea ma so-
prattutto per lo
strabiliante Cirkus
Cirkör! **Leve
Sverige! Hurra
för Abba, för Ikea
men framför allt
för otroliga Cirkus
Cirkör!***

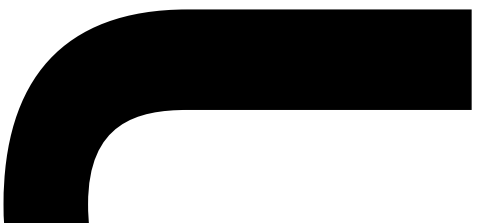
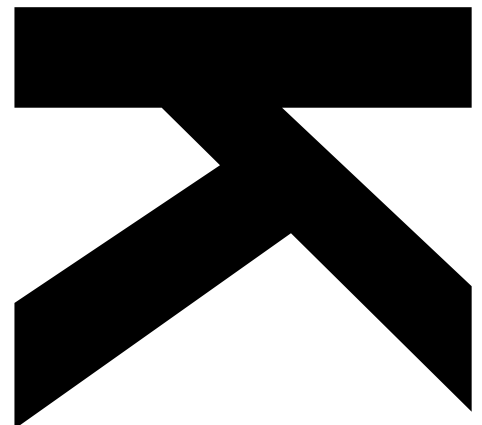
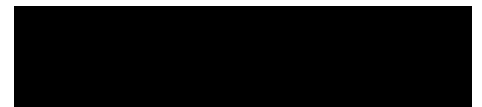
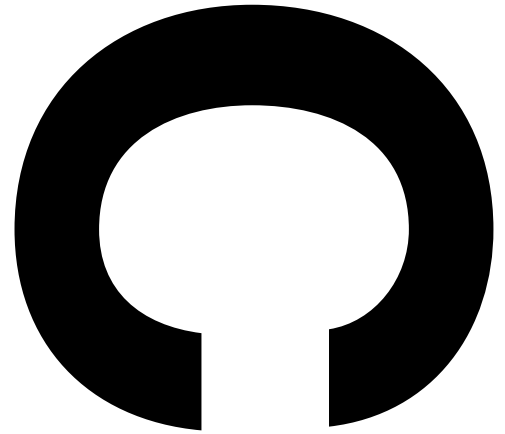
**pressklipp ur Krapps post, Senegallia, Italien.*

“Även 2009 har verksamheten varit den hybrid av **konst** och **pedagogik**, **forskning** och samhällsengagerat **entreprenörskap** som blivit Cirkus Cirkörs signum.”

Även Cirkör Event har gått bra under året och överträffat de uppsatta ekonomiska målen. Ca 40 000 personer har nåtts av ett sextiotal event-produktioner. Allt ifrån invigningen av den nya motorvägen mellan Nynäshamn och Stockholm till att i samarbete med Botkyrkabyggen presentera föreställningen Rökt, som besökte gårdarna i Botkyrka under några sommarveckor.

Cirkus Cirkörs pedagogiska verksamhet har fortsatt blomstra. Avdelningen Kurser och träning har lång kö till sina kurser. Verksamheten har en stor bredd med terminskurser, öppna träningar för proffs och amatörer, skollovskurser, kurser för barn och unga med funktionsnedsättning, Cirkus i skolan, Cirkus för äldre de Luxe mm. Cirkusprogrammet, som drivs i ett samarbete med S:t Botvids gymnasium, har visat mycket goda resultat. Både i form av att eleverna efter examen i stor utsträckning antas till högre cirkusutbildningar runt om i världen och har bra betyg också i övriga ämnen. Det verkar som att passionsämnet cirkus bidrar till goda studieresultat även i kärnämnen. Detta är inget nytt, utan en effekt vi sett sedan länge. Elevernas goda studieresultat är särskilt viktiga att framhålla då estetiska ämnen har tvingats försvara sin ställning i de senaste årens skoldebatt.

Även 2009 har verksamheten varit den hybrid av konst och pedagogik, forskning och samhällsengagerat entreprenörskap som blivit Cirkus Cirkörs signum. Under året har detta beskrivits genom utgivningen av två böcker. Först ut var *För modiga*, som sammanfattar 10 års erfarenheter och pedagogik i arbetet med cirkusträning för personer med funktionsnedsättning. Sedan utkom *Inuti ett cirkushjärta*, där vi berättar om Cirkus Cirkörs första 14 år, ur ett konstnärligt och samhällsentreprenöriellt perspektiv. Båda böckerna utgör viktiga sammanfattningar och delbokslut. Internt

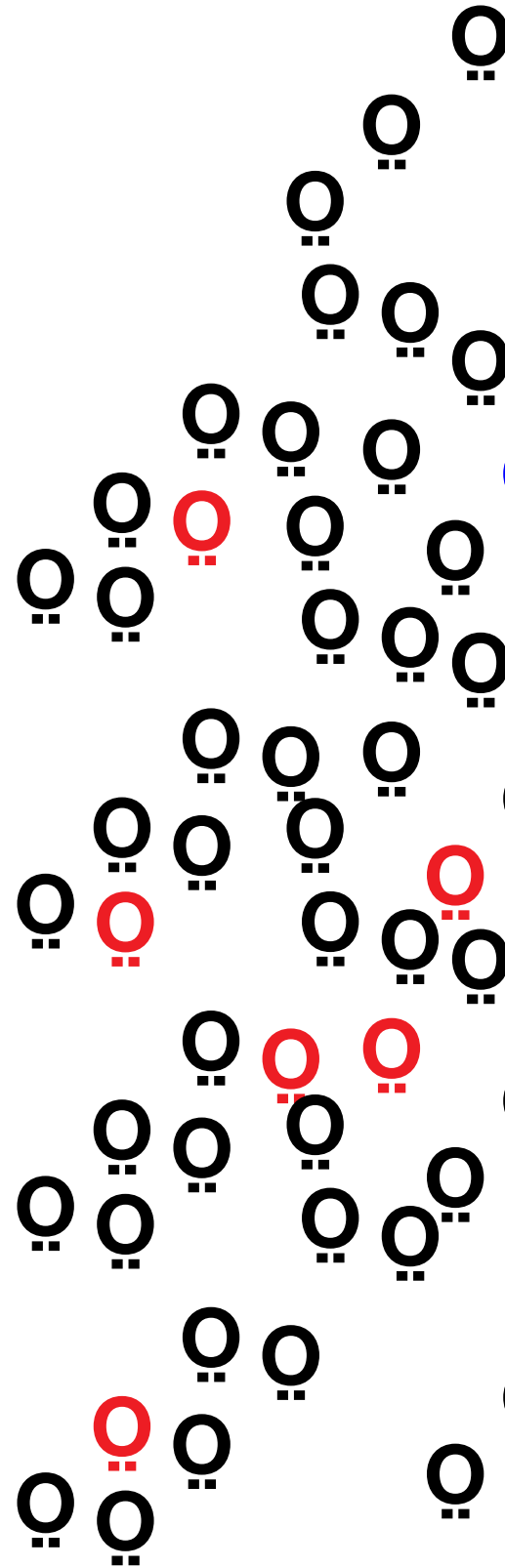

fungerar de som ett avstamp för formulering av framtida verksamhetsinriktningar och målsättningar. Externt är de inspirerande läsning om ett enastående fenomen inom svensk scenkonst.

2009 har på flera sätt varit ett viktigt år för Cirkus Cirkör. Och ett mycket bra år utifrån konstnärliga, pedagogiska, publika och ekonomiska resultat. Trots den internationella, ekonomiska krisen.

Alby i mars 2010,

Anders Frennberg, VD

“Their show is lovely to look at, combining the romance of the spit-and-sawdust circus with a touch of the freak show, and something more contemporary. It is full of wonderful images”
The Guardian, London

Inside out, nästa sida. ►►►

Inside out

Under 2009 fortsatte turnén med *Inside out* - en fristående fortsättning på föreställningen 99% Unknown och del två i trilogin om kroppen.

Inside out är ett svindlande cirkusdrama om att våga mer än man vågar. Vi får följa två personer, var och en fast i sin egen definition av trygghet och framgång. Mötet med det udda cirkussällskapet vänder allt på ända och en svindlande resa tar fart. Tillsammans med bandet Irya's Playground som spelar live på scen skapar de åtta cirkusartisterna en föreställning fylld med grym livemusik och Cirkus Cirkörs karaktäristiska energi och skruvade komik.

Inside out hade premiär i Lund 2008 och har ambitionen att fortsätta turnera till 2011. Under 2009 spelades 37 föreställningar på Dansens Hus och Annexet i Stockholm. Under världsturnén spelade ensemblen 43 föreställningar i Finland, Norge, Tyskland, Ryssland, Storbritannien, USA, Frankrike och Italien.

***Inside out* spelade totalt 80 föreställningar för en publik om 70 974 personer under 2009. Genomsnittlig publikbeläggning 94%.**

Ensemble 2009:

Anna Lagerkvist, Jay Gilligan, Andreas Falk/André Farstad, Mirja Jauhiainen, Sanna Kopra, Angela Wand/ Irena Purschke, Fredrik Deijfen, Jens Engman samt bandet Irya's Playground med Irya Gmeyner, Pange Öberg/Joel Lindberg, Erik Nilsson, Ludvig Rylander, Jon Bergström/ David Calgaro

Idé och cirkusregi: Tilde Björfors

Musik och text: Irya Gmeyner och Pange Öberg

Scenografi och kostym:

Sigyn Stenqvist

Abstrakt kostym och skulptural

konstruktion: Lina B Frank

Cirkuskonstruktion: Ulf Poly Nylin,

Ljusdesign: Jenny Larsson,

Dramaturgi och cirkusmanus:

Mia Winge

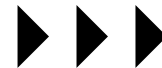
Koreografi: Dag Andersson

Mask: Helena Andersson

Inside out: INTERNATIONELLA PRESSRÖSTER

“Before you read any further, call the Peacock Theatre and book tickets to see Cirkus Cirkor.”

London Evening Standard, London

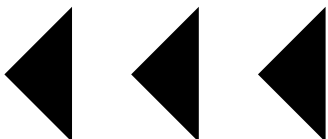

“There should be a law against reducing the visual splendour of the Swedish company Cirkus Cirkor’s show, Inside out, into mere words. ... Inside out achieves what every circus must surely strive for - to be beautiful, funny and clever, without letting the effort show.”

The Stage, London

“...one true heart-pounding moment is when a woman climbs a pole... drops, plummeting almost to her death at an incomprehensible speed. No matter how many times you’ve seen that performed, your jaw still drops”

Financial Times, New York

“Otrolig cirkus... Den explosiva föreställningen, fylld av burlesk humor och surrealistiska drömbilder visar på extrem begåvning och förmåga att förtrolla”

Aamulehti, Tammerfors

RÖKT

Cirkus Cirkör och Botkyrkabyggen fortsatte sitt samarbete med att bjuda Botkyrkaborna på cirkus i sitt eget kvarter. I en färgglad bil med släp reste en rykande köksmästare, en nitisk servitris, två drulliga diskare med 400 pingpongbollar, en trampolin och en kaffekopp bensin mellan Botkyrkas innergårdar, parker och lekplatser. Före och efter föreställningarna bjöd artisterna publiken på cirkusträning. - Cirkus Cirkör vill jobba nära de boende i Botkyrka och få dem att känna att de bor i en nycirkuskommun med häftiga föreställningar, där man själv kan träna och vara en del av allt som sker. Mer nära inpå kan det knappast bli, säger Tilde Björfors, konstnärlig ledare för Cirkus Cirkör.

Under juli spelade Rökt totalt 12 föreställningar för en publik om 1240 personer i parker, på gårdar och torg vid Botkyrkabyggens bostadshus. Rökt spelade under juli och augusti genom Stadsteatern/ Parkteatern totalt 10 föreställningar för en publik om 17400 personer i Tantolunden, Solursparken, Kärrtorp, Spångadalen, Rålbshovsparken, Kista, Vinterviken, Farstabadet, Bredäng och Vasaparken. Föreställningen producerades av Cirkör Event.

Totalt gav *Rökt* 22 föreställningar för en publik om 18640 personer.

Medverkande:
David Eriksson,
Anthon Hansson,
Oscar Karlsson,
Fouzia Rakez

Regi:
Jesper Nikolajeff
och ensemblen

Kostym:
Sus Soddu

Målgrupp:
Barn- och unga,
familjeföreställning

BOX MED UNG CIRKÖR

Ung Cirkör är Cirkus Cirkörs ungdomsensemble med 17 ungdomar i åldern 8-17 år som tränat länge och vill stå på scen. I år fortsatte Ung Cirkör med föreställningen *Box* som hade premiär 2008. En värld av boxar att bo i, att kasta sig ifrån, att volta över och bygga torn med. En galen cirkusföreställning där livet leker, ska-musiken bubblar och alla flyger.

Under året har Ung Cirkör spelat *Box* på olika platser i landet, som Lund, Stenungsund, Bredäng, Rågsved, Görvälns slott i Järfälla, Manillaskolan i Stockholm, Botkyrka samt Subtopias tre välbesökta cirkusbruncher. Ung Cirkör har också medverkat vid olika event, bl a i Stadshuset, Konserthuset i Stockholm och Eskilstunafestivalen.

Box gav 12 föreställningar för en publik om 8155 personer.

C/O LANDSKRONA OCH C/O JÄRFÄLLA

Projektet är ett flerårigt samarbete mellan Cirkus Cirkörs sceniska och pedagogiska verksamheter i Järfällas, Landskronas och Lunds kommuner som finansieras genom medel från Arvsfonden.

Efter vårterminen 2009 avslutades samarbetet som Cirkus Cirkör haft med Järfälla kommun sedan 2003. Samarbetet har gett 23 000 barn och ungdomar samt 500 vuxna som arbetar med barn och unga gemensamma erfarenheter. Dessa erfarenheter har skapat nya arbetssätt i skolan och förskolan, utvecklat det pedagogiska arbetet med funktionsnedsatta och ökat utbudet i Kulturskolan.

Dessutom har föreställningen Cirkusliv spelat i kommunen och ca 20 cirkusföreställningar och ”egna” Cirkörartister har arbetat konstnärligt och pedagogiskt, på lokala scener, i skola och på fritiden.

I Järfälla fortsätter kommunen med nycirkuskurser som en reguljär verksamhet med nycirkuspedagoger anställda vid Kulturskolan.

Dessa pedagoger ska också arbeta i skola, förskola och förhoppningsvis också inom kommunens vård och omsorg. Dessutom har samarbetet medfört att kommunen numera också har en kulturell friskvårdskurs som innebär att de kommunanställda som vill gå på nycirkuskurs får subventionerat pris.

Kulturjournalisten **Amelie Tham** har haft i uppdrag att dokumentera det pedagogiska arbetet i c/o-projektet i Järfälla. Sådär beskriver hon en av de många övningarna:

” -Nu ska ni vara ljudvågor. Och alla kan hitta på ett eget ljud, säger cirkuspedagogen Inger Ljungehall. Inger är också ljudvåg och visar, hon kryper först in i ytterörat som blir allt trängre. Sedan står hon framför trumhinnan, en ring med rep spända kors och tvärs. Hon slänger en jongleringsboll på trumhinnan, som börjar vibrera. Sedan hoppar hon över städet, hammaren och stigbygeln, olika plintar och trapets. Sedan vidare till hörselnäckan, där finns hårceller, fem rep som hänger.

Ljudvågorna ska svinga sig i repen till hörselnerven, ett räck, och gå balansgång och allra sist falla baklänges med rak kropp ner på hjärnan, en tjock matta. Just när ljudvågorna landar på mattan ska de släppa ut ljudet de bär på och då registrerar och sorterar hjärnan vilken sorts ljud det är. Alla är helt med på att vara ljudvågor. Passet avslutas med att nycirkuspedagogerna och barnen tillsammans går igenom vägen genom örat och vad örats alla delar heter.”

I samma dokumentation frågar Amelie Tham en av lärarna som deltagit i projektet:

”Går det att se någon skillnad i barnens lärande om sinnena, om de också får

C/O JÄRFÄLLA
CIRKUS CIRKÖR
LANDSKRONA
LUND

KUNG KATASTROF

Föreställningen *Kung Katastrof* spelade i Landskrona.

Två praktikanter får i uppdrag att rensa upp ett förråd på en filmstudio. Men de inser snart att det finns prylar och aktiviteter som är mer spännande än städningen. Deras lekar i lagerlokalen involverar allt från galna stunts till skyhöga volter och en och annan trasig rekvisitadel. Kommer hela studion vara i spillror när de går hem för dagen eller kommer de lyckas ta sig i kragen och klara sitt uppdrag?

Medverkande: David Eriksson, Anthon Hansson, Robin Karlsson, Fouzia Rakez | Regi: Jesper Nikolajeff och ensemblen

Kung Katastrof spelade 3 föreställningar under Landskronadagen i maj för ca 1200 personer.

PICNIC

Picnic är en humoristisk och dramatisk föreställning som handlar om hur svårt det är att samsas på en liten yta. Kärlek, svartsjuka och missförstånd illustreras genom akrobatik, musik och trapetsnummer där Cirkus Cirkör bjuder på en varm och energifylld föreställning med ett lyckligt slut. ▶▶▶

Medverkande: Inger Jungehall, Linda Petersson, Martin Zetterlund | Registöd: Lars Wassrin | Akrobatikinstruktör: Christian "Vippen" Vilppola | Scenografi: Ensemblen | Kostym: Marina Krig | Mask: Helena Andersson | Teknik: Stefan Karlström, Aron Holmberg, Hanna Larsson-Rostell | Längd: ca 35 min | Ålder: Barn- & unga, familjeföreställning

Picnic spelades i maj och juni under Subcase i Subtopia, Järfälla och på Clownnäsans dag på Skansen. Totalt 4 föreställningar för ca 700 personer.

möjlighet att bearbeta sinnenas funktioner genom nycirkus?

-Skolans problem är alltid att vi blir för teoretiska, det är det vi ständigt måste kämpa med. Barn i de här åldrarna tar ju in mycket genom kroppen. Och den stora skillnaden med ett sådant här projekt är att de kan återkoppla direkt mellan det teoretiska och det praktiska arbetet. Vi försöker göra det annars också, men här blev det en bättre koppling."

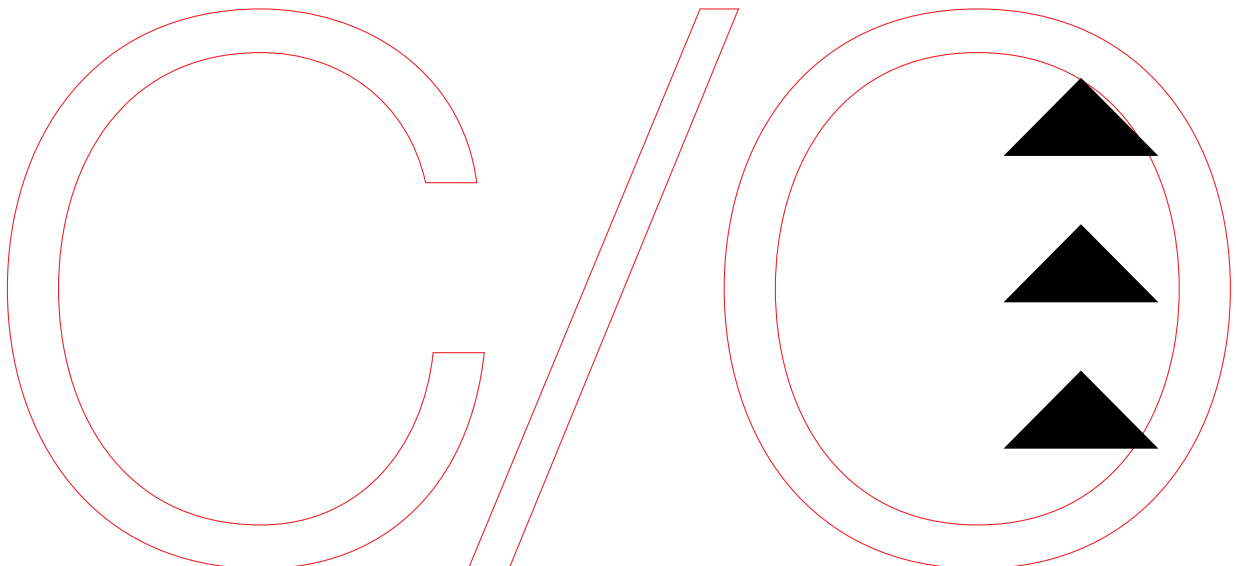

C/O LUND, VIKINGASKOLAN

Under en vecka i november 2009 arbetade tre cirkusartister knutna till Cirkus Cirkörs kommande produktion *Wear it like a crown* tillsammans med barnen i en femteklass på Vikingaskolan i Lund. Gemensamt skulle de under veckan utforska den kommande föreställningens tema: risk kontra möjlighet.

Veckan innehöll i korthet fysiskt arbete utifrån de olika cirkusdisciplinerna genom improvisationer och charader tillsammans med eleverna. Artisterna var även med på teoretiska lektioner och hängde med eleverna på raster. På gymnastiklektionerna fördjupade man successivt arbetet genom akrobatik och jonglering.

Med inspiration från elevernas perspektiv på risk och möjlighet och skapades nya teman utifrån elevernas framimproviserade idéer. Genom ett lekfullt utformat formulär fick alla sätta ord, bild och färg på de olika risker och möjligheter gruppen kom fram till. Pedagogikforskare Helene Båtshake och artisterna höll en lektion tillsammans, där elevernas tankar senare kom att användas av Tilde Björfors i hennes regiarbete.

EVENT

Cirkus Cirkörs affärsdrivande verksamhet Cirkör Event har under 2009 gjort ett 60-tal event i olika storleksordningar. Allt från en pedagog som har haft en liten cirkusworkshop på något företag till event med hela koncept där artister, koreografer, regissörer, maskörer och kostymörer medverkat.

Cirkör Event fortsatte samarbetet med Botkyrkabyggen och producerade gårdsföreställningen *Rökt* som spelade under tre veckor runt om i Botkyrka. *Rökt* såldes sedan vidare till Parkteatern och gjorde en extremt välbesökt parkturné under juli och augusti.

Några riktigt stora och lyckade event gjordes också för exempelvis Bonnier, Vägverket, Choice hotell, Handelshögskolans 150-årsjubileum och NK. Vid flera av dessa större event medverkade, förutom en mängd professionella artister, även större grupper av gymnasieelever från Nycirkusprogrammet.

Cirkör Event satte också ihop en föreställning till Malmö sommarscen, drev en miniturné med Cirkusliv i Växjö och medverkade på White Night festival i Riga. Under Sveriges år som ordförandeland för EU var Cirkör Event delaktiga i invigningen på Solliden den 1 juli och gjorde också flera inslag på olika EU-sammankomster under året, bl a med hjälp av Ung Cirkör.

Ett samarbete med Cirkus Cirkörs avdelning Forskning och Utveckling påbörjades för att utveckla produkten Live-PowerPoint med bl a en talarkurs för medarbetare.

2009 var ett bra år för Cirkör Event med mycket nöjda artister och kunder. Sammanlagt skapades sysselsättning åt 187 artister och pedagoger.

2009 var ett bra år för Cirkör Event. Det skapades sysselsättning åt **187 artister och pedagoger.**

KURSER & TRÄNING

Kurser & Träning har under 2009 anlitat 80 st frilansande cirkörpedagoger/cirkusartister. Under året har nästan 20 000 barn, unga, vuxna och boende på äldreboende tränat cirkusträning. 25 olika kommuner i landet från Malmö i söder till Haparanda i norr har fått besök av hängivna pedagoger. Nya begrepp som cirkusmatte och fotbolls-jonglering har skapats i några fördjupade samarbeten med skola, fritids och cirkusartister.

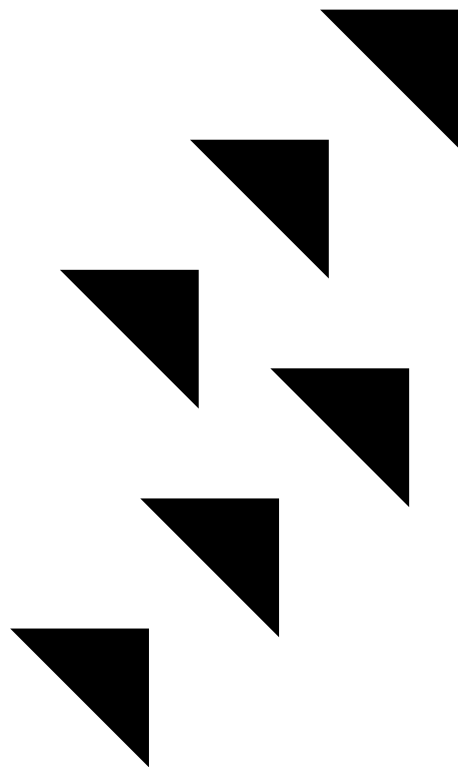
Med våra 22 terminskurser för personer med eller utan funktionsnedsättning kan man börja som femåring på cirkuslek och utvecklas till att kunna söka in till gymnasiets nycirkusprogram elva år senare. Över 300 barn och unga står på väntelista och de som inte fick plats på terminskursena har fyllt den öppna prova-på-träningen varje vecka. Många har velat träna under lovkurser och antalet har även där ökat. Även vuxna kan förkovra sig inom cirkus.

Under 2009 har cirkörpedagogerna fortbildats i första hjälpen och om funktionsnedsättningar. För att utröna effekterna av cirkusens pedagogiska metoder har dokumentationen av cirkusens intåg i de teoretiska ämnena fortsatt. Många kursdeltagare har tränat flera gånger i veckan med fokus på sitt sceniska uttryck. I specialisering artisteri har deltagarna fått träna sina tekniska färdigheter med målet att nästa år skapa en riktig cirkusföreställning.

Den semiprofessionella barn- och ungdomsgruppen Ung Cirkör har tränat hängivet två gånger/vecka och kommer att ha premiär med sin nya föreställning under våren 2010.

Ett webbaserat kursbokningssystem har varit en annan satsning för att underlätta kursadministrationen, Bokningssystemet fortsätter att utvecklas och förbättras under 2010.

VERKSAMHET I BOTKYRKA

För nionde året i rad får Botkyrka kommuns invånare möjlighet att ta del av Cirkus Cirkörs pedagogiska verksamhet. De riktade målgrupperna förskolebarn, grundskole- och gymnasieelever samt fritidsgårdar och boende på äldreboende har fått ta del av cirkuslek, cirkus i skolan, fotbollsjonglering, cirkusträning och cirkusuppträdanden. Personalen på fem förskolor har fått fortbildning i cirkuslek för 4-5-åringar.

Ett par hundra ungdomar från fritidsgårdarna i Fittja och Storvreten har inspirerats av föreställningar och deltagit i workshops med cirkusartister som är världsmästare i fotbollsjonglering. Broängsskolan bytte ut alla idrottslektioner under en hel vecka mot cirkusträning och 300 elever fick möjlighet att utmana sina akrobatiska och balanserande färdigheter.

Vi har haft cirkusträning och shower på gator, parker och torg. Ung Cirkör har spelat för fulla hus vid fyra Cirkusbruncher på Subtopia i Alby. Därefter har publiken fått prova på cirkusens olika discipliner. Dessutom har 800 elever i årskurs 7 sett Cirkus Cirkörs turnerande föreställning Inside out på Dansens Hus i Stockholm. Cirkushallen har stått öppen under fyra söndagar per år för familjer att prova på utan kostnad.

Läsåret 2009/2010 är det tredje och sista året för det fördjupade samarbetet Cirkus i skolämnen med vänskolan Kvarnhagsskolan. Projektet bygger på lärarnas lust och skolläringens engagemang och övertygelse om att cirkuspedagogik kan användas inom traditionella teoretiska skolämnena. Lärare och 250 elever i förskoleklass, årskurserna 1, 3, 4 och 5 har bl a fått lära sig om geometri på cirkusmatten, fablernas värld i cirkus på svenskan. Dessutom har fritidseleverna gjort en egen bejublad cirkusföreställning i Cirkushallen som visades för föräldrar, fritidspedagoger, lärare och ledning på Kvarnhagsskolan.

Efter förra årets succé fick cirkusartister äran att lysa upp decembermörkret för boende på kommunens äldreboenden. Under en dag på fyra ställen mötte de boende artisterna genom mingel, föreställning, samtal och de fick möjligheten att själv prova på cirkus.

Under kultur månaden lades fokus på förskolor i Botkyrka och barn i åldrarna 4-5 år. I cirkusleken ingick fortbildning av 40 förskollärare för att cirkuspedagogiken ska kunna leva kvar och 150 barn fick träffa en cirkörpedagog vid fyra tillfällen.

Totalt har Cirkus Cirkörs pedagogiska verksamhet engagerat drygt 5 300 personer i hemkommunen Botkyrka.

CIRKUS FÖR PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING

På tisdagskvällar kan barn mellan 7-18 år träna i Alby. I varje grupp går 15 barn som får 24 träningstillfällen per kurs.

Vid två tillfällen har Cirkushallen öppnats för att barnen, deras familjer och vänner tillsammans ska kunna prova på cirkus. Dagarna har varit fullbelagda och det har varit fantastiskt att se barn och vuxna hänga i trapets, jonglera och gå på lina tillsammans. Totalt har ca 50 barn och unga deltagit i denna prova-på-verksamhet.

Under påsken och på sommarlovet har barn och unga kunnat delta i cirkusläger i Piteå, Linköping och Alby. Träningen med cirkusens alla discipliner har avslutats med en uppvisning.

Informationsspridning

FÖR MODIGA

I år gav Cirkus Cirkör ut boken För Modiga – 10 år av uppkäftigt engagemang. Under året har Cirkör deltagit vid ett antal informationsseminarium för att berätta om Cirkörs verksamhet för personer med funktionsnedsättningar, bl a för kommuner, föreningar, föräldrar och direkt till barn och unga. Det har främst handlat om Cirkörs pedagogik och de möjligheter som erbjuds för fysisk och mental utveckling.

Sponsring

HSB Södertörn och Cirkus Cirkör har ett treårigt sponsringsavtal där HSB Södertörn stöttar Cirkus Cirkörs verksamhet för barn och unga med funktionsnedsättning.

Fortbildning

30 st vuxna som jobbar med barn och ungdomar med funktionsnedsättning har fått en fortbildning i form av föreläsning och cirkusworkshop med Cirkörs pedagogik och praktiska metoder.

DESSUTOM...

Cirkus i skolan och Cirkus de Luxe

Cirkus Cirkör har hälsat på tolv skolor och bytt ut idrottslektionerna mot en veckas cirkusträning med tre cirkörpedagoger. Sammanlagt har ca 3000 barn och unga fått prova på fröjderna och utmaningarna med jonglering, lindans, trapets och akrobatik på skolidrotten. En skola hade Cirkus de Luxe, där eleverna började veckan med att inspireras av en föreställning med artisterna, för att resten av veckan få träna cirkus tillsammans med dem.

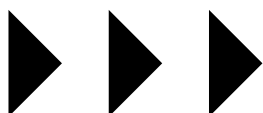
Prova-på cirkusträning

Under ett 40-tal tillfällen har ca 1500 barn och unga i 25 olika kommuner runt om i landet fått prova på cirkusträning under en halv- eller heldag. Dessutom har drygt 50 personer med funktionsnedsättning och 500 normalstörda provat på gratis cirkusträning i Cirkushallen i Botkyrka.

Lovkurser i cirkus

Under lovkurserna har ca 250 barn och ungdomar tränat cirkus, dans och teater i Botkyrka. Det mångåriga samarbetet med Folkets Hus och Parker har fortsatt och genom det samarbetet har 17 städer i Sverige haft lovkurser på grund- och fortsättningssnivå under sommarlovet. Dessa har varit tillgängliga både för barn och unga med eller utan funktionsnedsättning. Sammanlagt har ca 1000 barn och unga tränat cirkus under loven från Malmö i söder till Haparanda i norr.

Cirkuskurser på fritiden

Cirkus Cirkör har bedrivit terminskurser både i Stockholm och Alby. I år har ca 750 barn och unga deltagit i 22 terminskurser för personer med och utan funktionsnedsättning. Cirkus för vuxna hade 50 deltagare.

Öppen träning för amatörer och proffs i Cirkushallen

En kväll i veckan under 30 veckor har amatörer välkomnats till Cirkushallen i Alby för att prova på cirkusträning. De amatörer med avancerad nivå kan även träna på söndagar på öppen träning för proffs. Totalt har ca 1 500 barn, ungdomar och vuxna deltagit i denna öppna verksamhet.

Öppen träning för proffs i Cirkushallen 2009 har under 170 tillfällen gett cirkusstuderande och frilansande artister möjlighet att träna regelbundet för att säkra sin utveckling som cirkusartister. Träningen sker parallellt med unga och äldre och möjligheten att inspireras av varandra och ta tillvara de synergier som uppstår är stor.

NYCIRKUSPROGRAMMET PÅ S:T BOTVIDS GYMNASIUM

Nycirkusprogrammet är ett samarbete mellan Cirkus Cirkör och S:t Botvids gymnasium. Det är ett estetiskt, studieförberedande program som ger allmän behörighet till att söka vidare till högskolor och universitet. Elevernas cirkusutbildning sker i cirkushallen i Alby, sida vid sida med Dans & Cirkushögskolans studenter och professionella artister.

Många av eleverna går efter avslutad utbildning vidare till högre cirkusutbildning både i Sverige och utomlands, och uppvisar generellt goda studieresultat även i kärnämnen.

Alla klasser deltog i temaveckan ”När jag blir stor...” och skapade en 15 minuters föreställning per grupp. Några elever var med i Bounce föreställning på Orienteatern och andra var med i operan Carmina Burana i Botkyrkahallen. Nycirkuseleverna har också medverkat vid en hel del event; bland annat i Tumba bruk, Finnbodavarv, invigning av Väg73 och Handelshögskolans 150-årsjubileum i Stadshuset.

Det internationella utbytet har fortsatt, bl a med inbjudna gästlärare.. Eleverna har dessutom haft workshops med det franska kompaniet de Fracto och den fysiska teatergruppen Image Aigue och några elever medverkade även i deras föreställning på Orienteatern. Eleverna besökte också Festival du Cirque de Demain och åkte till Fratellini och Rosny Sous Bois Circus school där de tränade och träffade deras elever.

Esc 08: *Phase Jumping*. Regi: Marie-Louise Masreliez. Mellanhallen i Alby, 4 föreställningar i februari. |

Esc 06: Satte upp en föreställning i Idre och minglade. Ett samarbete mellan S:t Botvids gymnasium, Idre kommun och Botkyrka kommun. | **Esc 07:** *JAG*. Regi: Anja Duchko-Zuber. Mellanhallen i Alby, 3 föreställningar i december. |

Trasiga kroppars balett. Regi: Viktoria Dalborg. Mellanhallen i Alby, 4 föreställningar i mars.

Under vårterminen genomförde årskurs 3 sina slutprojekt. Klassen delade upp sig i fyra grupper som tog fram varsin föreställning. *Tysta leken* – 4 föreställningar på Riksteatern i Hallunda. *Waste* – 4 föreställningar på Riksteatern i Hallunda. *Murarna faller* – 3 föreställningar på Teater tre i Stockholm.

The Shadowtail duo – 3 föreställningar på Riksteatern i Hallunda.

INTERNATIONELLA KONTORET

Det internationella kontoret har under 2009 arbetat med att bygga upp en stadig kompetens och deltagit i de nätverk och sammanhang som är viktiga för den internationella utvecklingen. Verksamheten ska möta efterfrågan, sprida Cirkus Cirkör i världen och etablera nya marknader för föreställningarna.

Men 2009 går framför allt till historien som det år då *Inside out* erövrade världen! Året då Cirkus Cirkör för första gången intog scener i New York, USA och West End, London. I New York spelade *Inside out* på prestigefyllda BAM (Brooklyn Academy of Music) och i London på Peacock Theatre, en av Sadler's Wells teatrar, under hela tre veckor. Föreställningen turnerade också till scener och festivaler i Finland, Norge, Tyskland, Ryssland, Frankrike och Italien. Artister har mötts av stående ovationer såväl från tonårspublik i Brooklyn, NY, som erfaren nycirkuspublik på festival i Caen, Normandie.

Mängden pressklipp, blogginlägg och publikreaktioner visar att Cirkus Cirkör är ett starkt varumärke och att *Inside out* berör publiken, i vilket land den än befinner sig. Totalt spelades 43 föreställningar internationellt för en publik på 41 217 personer.

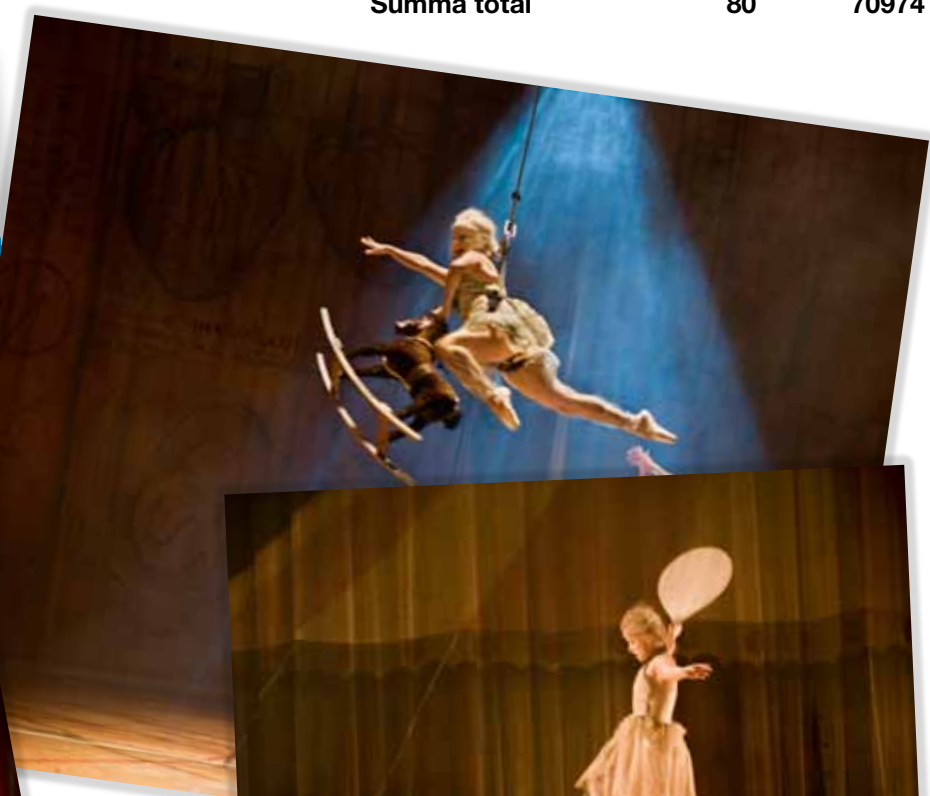
I London och New York bjöds presentatörer och festivalarrangörer in till specialarrangemang. Ett 50-tal gäster från 15 länder fick möjlighet att träffa regissör och artister. Under året har förhandlingar fortsatt med samarbetspartners i USA och Australien för att kunna lägga längre turnéperioder. Arbetet närmar sig realisering under 2011 och 2012.

En viktig del av det Internationella kontorets arbete är att under denna uppbyggnadsfas besöka varje scen där Cirkus Cirkör ska spela för att samla teknisk information och avgöra om föreställningen verkligen kan spela där. Med en större cirkusproduktion som *Inside out* räcker inte ritningar och befintliga förutsättningar, den tekniske producenten måste själv inspektera varje scen och dess förutsättningar. Cirkörs nästa föreställning *Wear it like a crown* har också tagit sina första steg mot internationell turné under de närmaste åren. Internationella kontoret har också deltagit i nätverket Circostradas möten i London och Görlitz samt i IETM-möte i Bratislava.

Satsningen genomförs med utvecklingsmedel från Kulturrådet.

SAMMANSTÄLLNING TURNÉ - INSIDE OUT

Datum	Stad	Land	Arrangör	Scen	Antal fst	total Publik
Jan 2-27	Stockholm	Sverige	Dansens Hus/Cirkus Cirkör	Dansens Hus	22	16898
Aug 7-8	Tampere	Finland	Tampere Theatre Festival	Tampere Hall	2	2040
Aug 14-30	Stockholm	Sverige	Dansens Hus/Cirkus Cirkör	Dansens Hus	12	9031
Sep 9-13	Sandvika	Norge	Baerum Kultuhus	Baerum Kulturhus	5	2465
Sep 17-20	Düsseldorf	Tyskland	Altstadtherbst Kulturfestival		4	2800
Sep 26-27	Moskva	Ryssland	Gavroche Festival	Clowns Theatre	3	2646
Okt 14-31	London	Storbritanien	Sadlers Wells	Peacock Theatre	17	14450
Nov 12-15	New York	USA	BAM Next Wave Festival	BAM	6	11616
Nov 24-28	Caen	Fankrike	Les Boreals Festival	Théâtre	4	3440
Dec 5-6	Senigallia	Italien	Amat	Teatro La Fenice	2	1740
Dec 28-30	Stockholm	Sverige	Sthlm Globe Arenas/ Cirkus Cirkör	Annexet	3	3451
Summa total					80	70974

CIRKÖR LAB

Cirkör Lab är Cirkus Cirkörs konstnärliga utvecklingsmiljö där artister och kreatörer kan ägna sig åt nycirkusforskande för att fördjupa nycirkusen - vilket ska leda till nya föreställningar, utvecklingsprojekt, nummer och uttryck.

Under året har Cirkör Lab varit mötesplats och studio för de artister och kreatörer som har kommit att utgöra ensemble och team för produktionen *Wear it like a crown*. Utöver Cirkörs egna artister i *Inside out* och *Wear it like a crown*, har ett tiotal svenska och utländska kreatörer, forskare och artister gästade labbet under året. Labbet har också gästats av andra konstformer och uttryck, t ex spelade designern Anna Bonnevier in konst- och dansfilmen *Orb* i samarbete med Cirkör Lab.

Den andra tanken med Cirkör Lab är att samverka med andra forsknings- och utvecklingsprojekt. Under 2009 har Tilde Björfors forskningsprojekt "Nycirkus som gränsöverskridare i konsten och samhället", som bedrivs vid Dans- och Cirkushögskolan, arbetat i Cirkör Lab. Resultatet av arbetet har presenterats i olika former, bl a i form av *Cirkushjärta*, en forskningsredovisningsshow på c/o Stockholm Stadsteater.

CIRKUSHJÄRTA C/O STADSTEATERN

I forskningsredovisningsföreställningen *Cirkushjärta* bjöd Tilde Björfors in publiken bakom kulisserna för att visa cirkusens skapelseprocess och vad vi kan lära oss av cirkusdisciplinerna och cirkusartisternas förhållande till risk under två kvällar på c/o Stockholm Stadsteater. I nycirkusens värld är risktagandet nödvändigt på flera plan; konstnärligt, fysiskt, improvisatoriskt, mänskligt, ekonomiskt och samhälleligt.

I *Cirkushjärta* gestaltade clownen, jonglörerna, parakrobaterna, akrobaterna, luftakrobaterna, lindanserskan och cirkusdirektören vilka dimensioner de använder för att göra det de gör. De slutsålda föreställningarna lockade en publik från både konst, akademi och allmänhet, som inspirerades av cirkusdirektörens relation till hängivenhet, clownens konstnärliga förhållande till misslyckande och akrobatens svar på hur allt blir möjligt.

Cirkushjärta på c/o Stadsteatern var ett samarbete mellan Cirkus Cirkör, Cirkör Lab och Tilde Björfors forskningsprojekt ”Nycirkus som gränsöverskridare i konsten och samhället” som är finansierat av Vetenskapsrådet och bedrivs vid Dans- och Cirkushögskolan. På scen: Henrik Agger, Louise Bjurholm, Tilde Björfors, Camilla Damkjaer, Patrik Elmnert, Pavel Kolybien, Rauli Kosonen, Mira Leonard, Esmeralda Nikolajeff, Molly Saudek, Wes Peden, Konstantin Zimin och musikern Stefan Johansson.

Forskningsprojektet, där Tilde Björfors och hennes stödforskare från ekonomi, psykologi, pedagogik, organisation och teatervetenskap, utgår från cirkusartisternas specialistkompetens i att hantera risker och möjligheter kommer att redovisas i sin helhet 2011.

Cirkushjärta spelades 2 ggr för 457 personer.

DESSUTOM...

CIRKUS TRANSFER

Cirkus Transfer har utvecklats under 2009 som Cirkus Cirkörs samlade begrepp för projekt, idéer och vägar att överföra cirkusens konstnärlighet och tekniker till andra arenor och former än scenen och träningsgolvet. Under året har Cirkus Transfer arbetat med föredragsteknik, film, böcker och tvärvetenskaplig forskning. Bl a har en föredragskurs för vana och ovana talare utvecklats med hjälp av clown- och mimteknik – Live-PowerPoint.

BOK - FÖR MODIGA

Under dryga tio år har Cirkus Cirkör tränat cirkus med barn med olika typer av funktionsnedsättningar. Under våren 2009 släpptes boken *För Modiga – 10 år av uppkäftigt engagemang och cirkusträning i funktionshindervärlden*. Boken var från början en dokumentation av ett treårigt utvecklingsprojekt som Cirkus Cirkör genomfört med stöd från Kulturrådet, men växte till en skrift med samlade erfarenheter, metoder och inspiration. Rullstolsburna har tagit sig upp på lina och i trapetsen, och barn med asperger och damp har tränat övningar som kräver mycket koncentration.

– I samhället tycker jag ofta att man fokuserar på effekterna av ett funktionshinder. Man försöker ”rätta till” det, göra den funktionshindrade så normal som möjligt. Men ska funktionshindrade försöka bli så ”normala” som möjligt? I cirkusen har man en annan syn på normalitet. Här har man alltid velat ifrågasätta normer och normalitet. Cirkusen vill lyfta fram det unika och speciella med varje person istället för att gå mot mitten, säger Tilde Björfors.

För Modiga är tryckt med stöd av Kulturrådet i en upplaga om 1000 ex och säljs bl a genom Cirkus Cirkörs hemsida.

BOK - INUTI ETT CIRKUSHJÄRTA

De senaste åren har Cirkus Cirkör fått flera frågor från förlag om att skriva böcker. 2009 var det dags för bokprojektet som då genomfördes på ett sätt som är ganska typiskt för Cirkus Cirkör – på eget förlag och där cirkusen får vara med och inspirera processen.

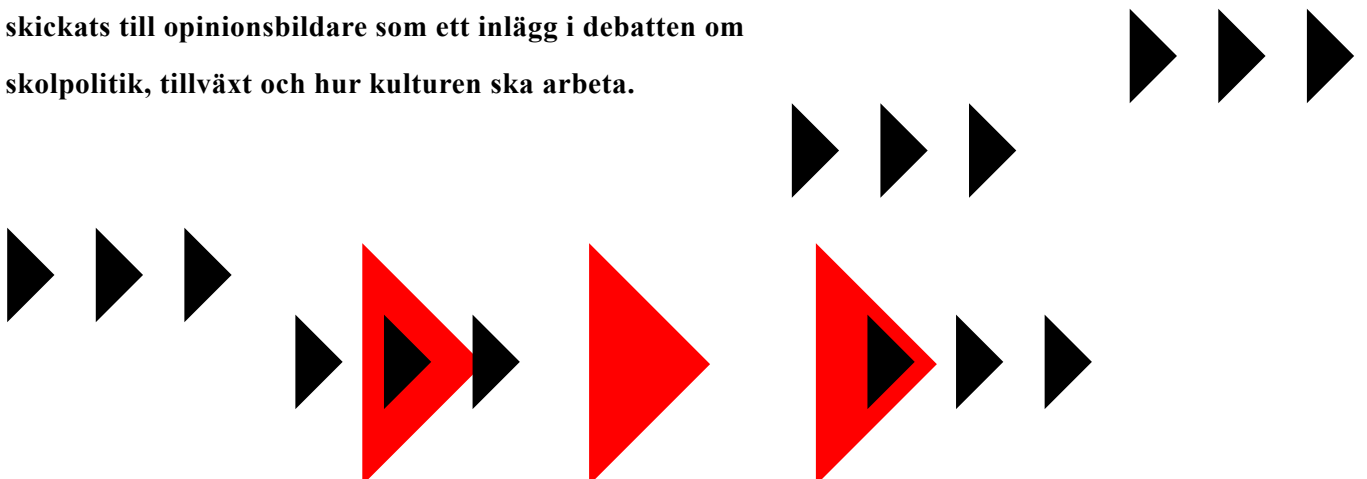
Inuti ett cirkushjärta är en inspirationsbok för företagare, samhällsutvecklare och personer intresserade av hur man bygger och utvecklar verksamheter, idéer och sig själv.

Genom att konsekvent hämta verktyg från cirkusen sammanfattar Tilde Björfors och Kajsa Lind de viktigaste erfarenheterna från hur Cirkus Cirkör vuxit från en omöjlig dröm till ett företag som i 15 år lyckats verka i flera branscher och världar samtidigt - kultur, skola, fritid, högskola, näringsliv, ideell arena och entreprenörskap.

-Just nu pågår en tid av finansiella kriser, värdegrundsdebatter, näringslivspiska på kulturen och disciplinkrav i skolan. I denna tid vill vi dela med oss av våra erfarenheter som samhällsentreprenörer med en konstnärlig värdegrund som styrmedel. Om hur cirkusen kommit att bli en outtömlig verktygslåda för oss i konstnärlig och pedagogisk utveckling liksom i ledarskap, medarbetarskap och entreprenörskap, skriver Tilde Björfors och Kajsa Lind.

Inuti ett cirkushjärta släpptes på Cirkör förlag i november och är tryckt i en upplaga om 3000 exemplar och säljs på Cirkus Cirkörs hemsida och i bokhandeln. Ca 1000 av dessa har skickats till opinionsbildare som ett inlägg i debatten om skolpolitik, tillväxt och hur kulturen ska arbeta.

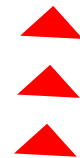
FILMPROJEKT

Under 2009 påbörjade Cirkus Cirkör arbetet med en dramadokumentär tillsammans med Jonas Åkerlund och hans filmbolag RAF. Jonas Åkerlund, en av världens främsta och mest efterfrågade videokonstnärer, regisserade 1998 Cirkörs föreställning *SuperCirkör* och har fortsatt att arbeta med cirkusartister i flera av sina projekt.

Det nya projektet sträcker sig över flera år och involverar många parter. Under 2009 har arbetet pågått i Cirkör Lab, där de inblandade överfört konstnärliga frågeställningar och cirkusdiscipliner till film. Filmprojektet hänger samman med Tilde Björfors tvärvetenskapliga forskning.

-Jag har varit besatt av alla frågor runt rädsla och risk och har vänt mig till cirkusartister, entreprenörer, hjärnforskare, psykologer, riskkapitalister och krigsstrateger för att få svar. Den här filmen vill jag göra för att andra ska få tillgång till den djupa skatt av livskunskaper som forskningsprojektet har gett mig, och för att andra ska få ta del av de fantastiska möten, historier och personer som jag har fått fördelen att möta. Allt detta har förändrat mitt liv och jag hoppas att den här filmen ska kunna inspirera andra att hitta sätt att våga "leva mer", säger Tilde Björfors.

Filmprojektet beräknas vara klart år 2012.

ORGANISATION

Cirkus Cirkörs moder är Cirkör ideell förening. I föreningen bedrivs kurser, träning och utbildning. Ideella föreningen äger Cirkör AB som producerar föreställningar och events. Förutom ett nära samarbete mellan alla verksamheterna har bolagen gemensamma administrations- och stödfunktioner som ledning, ekonomi, forskning & utveckling, kommunikation & marknadsföring och IT.

Styrelse 2009: Bengt Westerberg (ordförande), Tilde Björfors, Mats Björkman, Malin Dahlberg, Charlotte Olofsson, Andreas Skjönberg, Gunilla Thorgren och Birgitta Winnberg-Rydh. Styrelsen är oavlönad.

Ledningsgrupp 2009:

Konstnärlig ledare – Tilde Björfors,

VD – Anders Frennberg,

vice VD – Kajsa Lind,

Ekonomichef – Astrid Palmér,

Chef internationell verksamhet – Linda Beijer.

Styrgrupp 2009 (förutom ledningsgruppen)

Chefproducent sceniska enheten

Lars Wassrin

Kommunikationschef

Susanne Reuszner (januari-augusti),

vik Pia Jarlöv (september-december),

Verksamhetsledare Cirkör Event

Cajsa Lindegren

Verksamhetsledare Kurser & Träning

Mia Crusoe

Verksamhetsledare Nycirkusgymnasiet

Walter Ferrero

Cirkus Cirkör har under 2009 haft 21 fastanställda medarbetare samt 174 korttidsanställda fördelat på 42 årsverken. Totalt fick 195 personer lön från Cirkus Cirkör under året.

EKONOMI

Cirkus Cirkör har under 2009 omsatt 28 253 975 kr varav 17 676 220 kr utgörs av egen försäljning och 10 577 755 kr i form av externa investeringar: Arvsfonden 1 343 597 kr, AMS 191 744kr, Botkyrka Kommun 480 000kr, Riksidrottsförbundet 53 082kr, Statens Kulturråd 5 312 004kr, Stockholms Kulturförvaltning 914 290kr, Stockholms Läns Landsting 2 000 000kr, Svenska Institutet 283 038kr.

Föreställningar 2009

Föreställningar	Antal	Publik
Inside out	80	70 974
Rökt	22	18640
Picnic	4	700
Kung Katastrof	3	1200
Cirkushjärta	2	457
Box med Ung Cirkör	12	8155
Nycirkusprogrammet	27	2440
Summa föreställningar	150	102 566
Cirkör Event (exkl. Rökt)	47	19 080
Summa totalt	197	121 646

FOTOGRAFER: Mattias Edwall, Mats Bäcker, Magnus Hjalmarsson Neideman, Rikard Westman, Stefan Bladh, Moa Brannäs, Tobias Fischer, Erik Olsson